

**Ομιλία Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ.Πεύκιου Γεωργιάδη
στη Δημοσιογραφική Διάσκεψη για την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού
συγγραφής παιδικού παραμυθιού που έγινε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος
"ΙΣΟΤΗΤΑ – ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ"
(GENDER EQUALITY – RESPONSIBILITY OF BOTH SEXES)**

Παρασκευή 30 Ιουνίου 2006 και ώρα 12:30 μ.μ.. Αίθουσα Εκδηλώσεων Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Λευκωσία

Σας καλωσορίζω και εγώ με τη σειρά μου και σας ευχαριστώ για την παρουσία σας στη σημερινή δημοσιογραφική διάσκεψη. Με ιδιαίτερη χαρά καλωσορίζω στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού το φίλο Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ.Σοφοκλή Σοφοκλέους, όπως επίσης και τους μικρούς μας φίλους-συγγραφείς και τους γονείς τους.

Όπως πολύ ορθά έχει τονίσει και ο συνάδελφος Υπουργός, η αρχή της ισότητας των φύλων αποτελεί πρωταρχικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της διεθνούς κοινότητας. Είναι η βασικότερη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία κάθε κοινωνίας αλλά και για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτουμε.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ασπάζεται ανεπιφύλακτα την αρχή της ισότητας και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε αυτή να εφαρμόζεται απρόσκοπτα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Και δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι στον τομέα της εκπαίδευσης η αρχή της ισότητας εφαρμόζεται απόλυτα, τόσο όσον αφορά την εργοδότηση του διδακτικού προσωπικού, όσο και αναφορικά με την ισότητα των ευκαιριών που παρέχονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσής μας, σε όλα τα παιδιά και τους νέους μας, χωρίς καμιά διάκριση.

Η αρχή αυτή είναι άληθστε και το βασικό κίνητρο για την εμπλοκή του Υπουργείου μας στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Ισότητα – Ευθύνη και των Δύο Φύλων, μια από τις κύριες δραστηριότητες του οποίου ήταν ο διαγωνισμός συγγραφής παιδικού παραμυθιού.

Η συμμετοχή των παιδιών μας σε διάφορους διαγωνισμούς, που τους δίνουν την ευκαιρία να εκφραστούν δημιουργικά, συνάδει απόλυτα με τους στόχους του σύγχρονου σχολείου, που προωθεί την καλλιέργεια της δημιουργικότητας των μαθητών και τη συναισθηματική αγωγή.

Παράλληλα με την παροχή ευκαιριών στα παιδιά για ανάληψη πρωτοβουλιών, αυτενέργεια, έρευνα, και ανάπτυξη της κριτικής τους σκέψης, η συναισθηματική καλλιέργεια αποτελεί σήμερα πρωταρχικό στόχο, που θα συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της κοινωνίας μας, η οποία θα πρέπει να επανεύρει το ανθρώπινό της πρόσωπο.

Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει αναμφίβολα και η συμμετοχή των παιδιών των δημοτικών μας σχολείων και των γυμνασίων στους διαγωνισμούς συγγραφής παιδικού παραμυθιού και τηλεοπτικού σεναρίου, που διοργανώθηκαν φέτος μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Gender Equality. Responsibility of both sexes».

Συνέχεια στη σελίδα 2

**Ομιλία από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
με θέμα τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας 26 Ιουνίου 2006**

Οι Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας είναι μια καινοτομία που εφαρμόζεται

από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για τρίτη χρονιά στην κυπριακή εκπαίδευση. Κυριότερος του στόχος είναι η δημιουργία πλαισίου και προϋποθέσεων για την επιτυχία όλων των παιδιών όχι μόνο στο θέμα της σχολικής γνώσης αλλά και των δεξιοτήτων εκείνων που οδηγούν στη γνώση. Μέσα από τη δραστηριότητα των προγραμμάτων που εφαρμόζονται, οι μαθητές αποκτούν ασφάλεια, αυτοπεποίθηση και εμπιστοσύνη στον εαυτό τους. Ο γενικός σκοπός του θεσμού είναι, με την πάροδο του χρόνου, η ποιοτική βελτίωση ολόκληρου του εκπαιδευτικού συστήματος η οποία ταυτίζεται με τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του στο βαθμό που οδηγεί όλα τα παιδιά στη σχολική επιτυχία και όχι μόνο. Πρόκειται για καινοτομία που λαμβάνει υπόψη τη σημερινή διαπολιτισμική μας κοινωνία και που λειτουργεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Με κριτήρια που έχουν να κάνουν με τη γεωγραφική τοποθεσία, την κοινωνικοοικονομική σύνθεση των οικογενειών, την παρουσία αθλοδωπών ή αθλογύλωσων μαθητών, τη σχολική αποτυχία και τη μαθητική διαρροή δημιουργήθηκαν μέχρι τώρα παγκύπρια τρία Δίκτυα Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας. Κάθε δίκτυο έχει επίκεντρο το Γυμνάσιο και τα κύρια Δημοτικά και Νηπιαγωγεία που το τροφοδοτούν. Από το Σεπτέμβριο του 2003 λειτουργήσε στη Λευκωσία η ΖΕΠ Φανερωμένης και στη Λεμεσό η Ζ.Ε.Π. Αγίου Αντωνίου. Το Σεπτέμβριο του 2004 δημιουργήθηκε και η ΖΕΠ Θεοσκεπάστης στην Πάφο. Μελλοντικός στόχος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η σταδιακή επέκταση των Ζ.Ε.Π.

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO	ΣΕΛ. 3
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΕΛ. 3
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΕΛ. 4-5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ	ΣΕΛ. 5
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΕΛ. 6-7
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ	ΣΕΛ. 8-9
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	ΣΕΛ. 10-11
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΕΛ. 11-12

*Συνέχεια από τη σελίδα 1***Ομιλία Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Πεύκιου Γεωργιάδη**

Οι διαγωνισμοί αυτοί, που διοργανώθηκαν με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των παιδιών, των δασκάλων και των γονέων, αλλά και για τη διερεύνηση των αντιλήψεων των παιδιών ως προς το ρόλο του πατέρα, σημείωσαν μεγάλη επιτυχία, γεγονός για το οποίο συγκαίρω όλους τους συντελεστές.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι στο διαγωνισμό παραμυθιού συμμετείχαν όλα τα δημοτικά σχολεία και στο διαγωνισμό τηλεοπτικού σεναρίου όλα τα γυμνάσια. Ο διαγωνισμός του παραμυθιού έγινε σε παγκύπρια βάση, στις τρεις τελευταίες τάξεις των δημοτικών σχολείων, κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2006. Οι όροι του διαγωνισμού ετοιμάστηκαν από ομάδα ειδικών, έτσι ώστε να κεντρίζουν το ενδιαφέρον και να ενημερώνουν τα παιδιά με τρόπο ελκυστικό και κατανοητό.

Αν και ήταν προαιρετική, η συμμετοχή στο διαγωνισμό ξεπέρασε τις αρχικές μας προσδοκίες σε αριθμούς. Οι 350 εργασίες που επιλέχθηκαν από τα σχολεία εξετάστηκαν από επιτροπή αξιολόγησης αποτελούμενη από ειδικούς σε θέματα κοινωνιολογίας και ισότητας των φύλων, παιδαγωγούς με ειδίκευση σε θέματα ισότητας, συγγραφείς παιδικών παραμυθιών και εκπρόσωπο των συντονιστών του προγράμματος. Η επιτροπή αυτή επέλεξε επτά συνοδικά εργασίες και τις προώθησε σε νέα επιτροπή αξιολόγησης, η οποία ομόφωνα επέλεξε την εργασία προς βράβευση και έκδοση σε παιδικό παραμύθι, και αποφάσισε

την απονομή επαίνου στις υπόλοιπες έξι εργασίες.

Για την επιτυχή διοργάνωση του διαγωνισμού αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετείχαν, όπως επίσης και σε όλους τους εκπαιδευτικούς, που συνεργάστηκαν στα κατά τόπους σχολεία τους για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών. Συγχαρητήρια οφείδονται επίσης στην Κριτική Επιτροπή που επέλεξε τα καλύτερα παραμύθια, τα οποία σήμερα βραβεύονται.

Απευθύνω, τέλος τα πιο θερμά μου συγχαρητήρια στη μαθήτριά του Α' Δημοτικού Σχολείου Πολεμιδιών Γεωργία Χατζηαντωνίου, η οποία πήρε το βραβείο του διαγωνισμού για το παραμύθι της «Αχ αυτές οι κάλτσες του μπαμπά μου», όπως επίσης και στα άλλα έξι παιδιά που τιμούνται με έπαινο.

Ευχαριστώ τους λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που εργάστηκαν για τη διοργάνωση του διαγωνισμού, όπως επίσης και την Πρόεδρο της Υπεπιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας κ. Άρτεμη Τουμαζή για την πολύτιμη βοήθεια και τη συνεργασία της στην όλη διοργάνωση.

Κληίνοντας, εύχομαι σε όλα τα παιδιά και στους εκπαιδευτικούς καλό καιρό και καλή επιτυχία σε κάθε σας ευγενική επιδίωξη.

*Συνέχεια από τη σελίδα 1***Ομιλία από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με θέμα τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας**

Οι Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας αποτελούν μέρος και δραστηριοποιούνται μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της γενικότερης φιλοσοφίας του Σχεδίου Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. Κάθε Ζ.Ε.Π. αναπτύσσει αυτόνομη δραστηριότητα και διαμορφώνει το δικό της σχέδιο δράσης αποδίδοντας έμφαση στα σημεία που θεωρούνται ως σημεία προτεραιότητας στην περίπτωση της και αξιοποιεί στοιχεία ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες και το περιβάλλον της Ζώνης. Για παράδειγμα στη Ζ.Ε.Π. Αγίου Αντωνίου στη Λεμεσό θεωρήθηκε προτεραιότητα η ένταξη των Τουρκοκυπρίων και των Αθιγγάνων μαθητών και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του συγκεκριμένου πληθυσμού. Στη Ζ.Ε.Π. Φανερωμένης μια από τις προτεραιότητες ήταν η ανάπτυξη προγραμμάτων για δημιουργική απασχόληση των μαθητών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και του απογευματινού χρόνου. Προηγήθηκε βέβαια έρευνα από την ομάδα καθοδήγησης μέσα από την οποία φάνηκε πως οι μαθητές περνούσαν πολύ χρόνο μόνοι τους μπροστά στην τηλεόραση ή τριγυρίζοντας άσκοπα στα στενά της παλιάς Λευκωσίας.

Αναφορικά με τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης αγωγής η καινοτομία των Ζ.Ε.Π. προνοεί τη μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, τη χρήση σύγχρονων παιδαγωγικών – παιδοκεντρικών πρακτικών. Επίσης, προνοείται η ενίσχυση των

σχολείων με υπηρεσίες Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου. Μέσα από την ανάπτυξη συγκεκριμένων προγραμμάτων η συνεργασία του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου με το σχολείο στοχεύει να αναπτύξει στο μαθητή κοινωνικές και άλλες δεξιότητες, ώστε αυτός να μπορεί να αυτοπροστατευτεί από τους σημερινούς κινδύνους που τον απειλούν όπως είναι αυτοί των ναρκωτικών, της αντικοινωνικής συμπεριφοράς κτλ. Το σχολείο δηλαδή μέσα από τις δράσεις του αυτές προσπαθεί να αναπληρώσει ελλείψεις που παρατηρήθηκαν προηγουμένα στην οικογένεια σ' ό,τι αφορά τη διαπαιδαγώγηση του μαθητή και τη δημιουργία σωστών αντιστάσεων από μέρος του στους κοινωνικούς αυτούς κινδύνους.

Μια άλλη βασική αρχή της λειτουργίας των ΖΕΠ είναι η υλοποίηση σύγχρονων αντιλήψεων για τη συνεταιρικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο τα σχολεία επιχειρούν άνοιγμα στην κοινωνία και συνεργασία με τοπικούς φορείς, γονείς, κυβερνητικούς ή κοινωφελείς οργανισμούς που μπορούν μέσα από τον κύκλο εργασιών και δράσεών τους να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων των σχολείων. Η εδραίωση συνεργατικού καθεστώτος αποσκοπεί πέραν της στήριξης του παιδαγωγικού έργου στην επέκταση του χρόνου υγιούς απασχόλησης των παιδιών παρέχοντας τους την ευκαιρία να συμμετέχουν σε δραστηριότητες τόσο κατά τον ελεύθερο τους χρόνο κατά τα απογεύματα όσο και σε

περίοδο σχολικών διακοπών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων καθώς επίσης και στην εκπαίδευση στην εικόνα. Ο μαθητής εκπαιδεύεται δηλαδή να αποκτήσει δεξιότητες επεξεργασίας και ανάλυσης των καθημερινών βιωμάτων και των τηλεοπτικών μηνυμάτων που δέχεται.

Το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία αποτελεί και τη σημαντικότερη διαφορά στις Ζ.Ε.Π. από τα υπόλοιπα σχολεία. Ο τρόπος αυτός οδηγεί στην ικανοποίηση αναγκών ή της συμπλήρωσης ελλείψεων στον μαθητή που το παραδοσιακό σχολείο του βιβλίου και της αφηρημένης γνώσης αδυνατεί να του προσφέρει.

Με τον τρόπο αυτό προωθείται ένας από τους βασικούς στόχους του σχολείου που είναι η δημιουργία αγωγής στην πολιτιότητα, ώστε ο μαθητής να γίνει υπεύθυνος, αυτόνομος και ικανός να αναπτύξει μια ενεργό και υπεύθυνη συμμετοχή στη συλλογική ζωή.

Τα ευχάριστα νέα που έχω να σας αναφέρω είναι πως το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει μελετήσει προσεκτικά τα αποτελέσματα από τη λειτουργία των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας τα τρία τελευταία χρόνια και έχει ετοιμάσει πρόταση για κατάθεσή της στο Υπουργικό Συμβούλιο με σκοπό τη θεσμοθέτηση της λειτουργίας των Ζωνών.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO

Περιφερειακή Συνάντηση Εθνικών Επιτροπών UNESCO Ευρώπης-Βορείου Αμερικής

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συμμετείχε στην Περιφερειακή Συνάντηση των Εθνικών Επιτροπών UNESCO Ευρώπης-Βορείου Αμερικής που διοργανώθηκε στην Αθήνα από τον Οργανισμό σε συνεργασία με την Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNESCO, από τις 24 έως τις 28 Ιουνίου 2006. Την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή εκπροσώπησαν η Πρόεδρος της, κα Λουκία Λοΐζου Χατζηγαβριήλ και η Γενική Γραμματέας, Δρ. Ελένη Νικήτα. Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των Εθνικών Επιτροπών της Ευρώπης, των ΗΠΑ και του Καναδά, ο Πρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου και ο Διευθυντής του Γραφείου Στρατηγικού Προγραμματισμού του Οργανισμού, εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού, καθώς και πληθώρα αξιωματούχων της UNESCO.

Οι Περιφερειακές Συναντήσεις των Εθνικών Επιτροπών UNESCO πραγματοποιούνται κάθε δύο χρόνια με στόχο την εξέταση του προγράμματος, του προϋπολογισμού και της στρατηγικής της UNESCO για τη διετία από τις Εθνικές Επιτροπές των κρατών-μελών.

Εκτός από τις συνεδρίες για τη μελέτη του προγράμματος και του προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι των Εθνικών Επιτροπών συζήτησαν τους τρόπους ενίσχυσης της παρουσίας της UNESCO στις χώρες τους, τη διαδικασία επιλογής και εγγραφής χώρων στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, καθώς και το ρόλο και την αποστολή του Οργανισμού στη σύγχρονη εποχή και μέσα στο πλαίσιο των μελλοντικών προκλήσεων του 21ου αιώνα.

Εορτασμοί για την Επικύρωση της Σύμβασης της UNESCO για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO παρερέθηκε στις εορταστικές εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO στην έδρα του Οργανισμού στο Παρίσι, με την ευκαιρία της επικύρωσης της Σύμβασης για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι εκδηλώσεις με θέμα «Η Κύπρος στο Παρίσι» πραγματοποιήθηκαν από τις 6 μέχρι τις 26 Ιουνίου 2006 και στόχο είχαν την προβολή του κυπριακού πολιτισμού στον Οργανισμό και γενικότερα στο Παρίσι.

Την τελετή έναρξης στις 6 Ιουνίου χαιρέτισε η Πρόεδρος της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κυρία Λουκία Λοΐζου Χατζηγαβριήλ η οποία παρουσίασε το πρόγραμμα και τη δράση της Επιτροπής στην Κύπρο.

Οι εκδηλώσεις περιλάμβαναν συναυλία παραδοσιακής μουσικής από τους Αθκίνου Ιωαννίδη και Μιλιτιάδη Παπαστάμου, έκθεση έργων του Θεόδουλου Γρηγορίου με τίτλο Α-Ω, που φιλοξενήθηκε σε αίθουσα της Έδρας UNESCO από τις 15 Ιουνίου μέχρι τις 26 Ιουνίου και έκθεση ζωγραφικής του Philippe Delord την οποία εγκαινίασε στις 16 Ιουνίου, ο Γενικός Διευθυντής της UNESCO κ. Koichiro Matsuura, στην παρουσία της συζύγου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, κας Φωτεινής Παπαδοπούλου.

Τέλος στις 26 Ιουνίου η «Ensemble Philharmonia» υπό τη διεύθυνση του Σπύρου Πίσυνου, παρουσίασε το κονσέρτο «Όλη η Ευρώπη σε ένα νησί». Η ορχήστρα «Ensemble Philharmonia» αποτελείται από μουσικούς από όλες τις κοινότητες της Κύπρου και σολίστρες από διάφορες χώρες της Ευρώπης.

Οι εκδηλώσεις γνώρισαν τεράστια επιτυχία και προσέδωσαν πληθώρα κόσμου, τόσο από τα Τμήματα και τις Διευθύνσεις του Οργανισμού όσο και γενικότερα από την κοινωνία της γαλλικής πρωτεύουσας. Τη συνοδική διοργάνωση επιχορήγησαν και στήριξαν οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου. ●

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα νέα βιβλία των Κοινωνικών Θεμάτων στη Δημοτική Εκπαίδευση

Τα νέα βιβλία των Κοινωνικών Θεμάτων, όπως και τα υπόλοιπα ελληνικά εγχειρίδια που θα χρησιμοποιήσουμε στα σχολεία μας από τη σχολική χρονιά 2006-2007, προσφέρονται ως πολύ κατάλληλα βοηθήματα για τη διαθεματική προσέγγιση της σχολικής γνώσης.

Η διαθεματική προσέγγιση επιχειρείται και επιτυγχάνεται μέσω της ενιαιοποίησης των πληροφοριών, οι οποίες προσφέρονται μέσα από τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα. Συσχετίζονται, έτσι, ποικίλες διαστάσεις του αναλυτικού προγράμματος σε μια λογική σύνδεση, με στόχο τη δημιουργία ενδιαφέροντος σε περισσότερους και ευρύτερους τομείς μελέτης.

Με βάση την αρχή της διαθεματικότητας, επιχειρήθηκε η καινοτομία του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών και των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών στην Ελλάδα, καθώς και η συγγραφή των νέων βιβλίων.

Α. Βιβλία Ιστορίας

Το νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Ιστορίας διαφοροποιείται από το προηγούμενο στη διάρθρωσή του, στα περιεχόμενα και στις μεθοδολογικές υποδείξεις. Συγκεκριμένα:

- Διαφοροποιείται στη διάρθρωσή του γιατί, πέρα από τους στόχους και τα περιεχόμενα, περιλαμβάνει ενδεικτικές δραστηριότητες.
- Στα περιεχόμενά του διαφοροποιείται ως προς τη Μυθολογία, την Τοπική Ιστορία, τη συνοπτική παρουσίαση της διδακτέας ύλης και την ανάπτυξη σύγχρονων θεμάτων.
  - Αναβαθμίζεται και αυτονομείται η Ελληνική Μυθολογία, η οποία τώρα δε συνεξετάζεται με την προϊστορία και την πρωτοϊστορία.
  - Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην Τοπική Ιστορία με τη διάθεση διδακτικού χρόνου για τη διδασκαλία της στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και τη διατύπωση στόχων και μεθοδολογικών υποδείξεων.
  - Περιορίζεται η διδακτέα ύλη και προτείνονται για ανάπτυξη σύγχρονα θέματα.
- Το Αναλυτικό Πρόγραμμα διαφοροποιείται στις μεθοδολογικές υποδείξεις, εφόσον εισηγείται τρόπους για τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης.

Τα βιβλία του μαθητή είναι ευσύνοπα και δεν ξεπερνούν τις 140 σελίδες το καθένα. Αποτελούν ευχάριστο και εύχρηστο βοήθημα, εμπλουτισμένο με ποικιλία πληροφοριών και δημιουργικών δραστηριοτήτων.

Η ύλη κατανέμεται σε μαθήματα, τα οποία εντάσσονται σε ενότητες. Κάθε ενότητα ολοκληρώνεται με σύντομη ανακεφαλαίωση. Στα περισσότερα μαθήματα, τα θέματα της Τοπικής Ιστορίας προσεγγίζονται διαθεματικά. Στην Τοπική Ιστορία αναφέρονται βασικά και τα σχέδια εργασίας (project), τα οποία προτείνονται στο ενδιαμέσο των μαθημάτων.

Κάθε διδακτική ενότητα περιλαμβάνει:

- Προοργανωτή με τη μορφή κειμένου 3-4 προτάσεων:** Προϊδεάζει τους μαθητές για το θέμα και πολλές φορές αξιοποιείται για αφόρμηση του μαθήματος.
- Σύντομο εισαγωγικό κείμενο:** Παρέχει πληροφορίες για τα ιστορικά γεγονότα.
- Εικόνες:** Εντάσσονται λειτουργικά στη διδασκαλία του μαθήματος, συνδέονται οργανικά με το περιεχόμενο κάθε κεφαλαίου και πολλές φορές λειτουργούν ως ιστορικές πηγές.
- Συμπληρωματικά κείμενα-μαρτυρίες:** Δίνουν αμεσότητα στην ιστορική αφήγηση.
- Χάρτες:** Βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν το χώρο που είναι μια από τις διαθεματικές έννοιες για το μάθημα της Ιστορίας.
- Ερωτήσεις διερεύνησης:** Βοηθούν τους μαθητές να επισημάνουν τα σημαντικά στοιχεία του μαθήματος και να συνδέσουν διαθεματικά τα γεγονότα με την Τοπική Ιστορία.
- Ανακεφαλαίωση:** Στο τέλος γίνεται αναφορά στα κύρια σημεία της ενότητας.
- Γλωσσάριο:** Επεξηγούνται ιστορικές έννοιες.

Το τετράδιο εργασιών αποτελεί συμπλήρωμα του βιβλίου του μαθητή. Περιλαμβάνει ποικιλία δραστηριοτήτων και ασκήσεων που ανταποκρίνονται στους στόχους του μαθήματος και επιδιώκουν την επίτευξή τους.

Συνέχεια από τη σελίδα 3

Το βιβλίο για το δάσκαλο περιλαμβάνει εισαγωγή, μεθοδολογικές οδηγίες, ενδεικτικό διάγραμμα διδασκαλίας και εισηγήσεις για τη διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας, τις επισκέψεις, την ετοιμασία σχεδίων εργασίας κ.ά.

Σε όλα τα βιβλία για το μαθητή γίνεται αναφορά σε κάποια πτυχή της Ιστορίας της Κύπρου.

Ο δάσκαλος της τάξης θα αξιοποιεί το ελληλαδικό παράλληλο με το κυπριακό βοήθημα, στο βαθμό που αυτό εξυπηρετεί και προωθεί τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος.

B. Βιβλία Θρησκευτικών

Από το Σεπτέμβριο 2006 θα χρησιμοποιούνται στα σχολεία μας τα νέα βιβλία των Θρησκευτικών, τα οποία συνεχίζουν την παιδοκεντρική και βιωματική προσέγγιση που ακολούθησαν τα προηγούμενα βιβλία του 1994. Οι παρεχόμενες γνώσεις στα βιβλία συσχετίζονται με τις καθημερινές εμπειρίες και ανάγκες του μαθητή και υπερβαίνουν τον κατηχητικό και ομολογιακό χαρακτήρα.

Κάποιες διαφορές από τα προηγούμενα βιβλία υπάρχουν και μπορούμε να τις συνοψίσουμε στα εξής σημεία:

- Προσφέρονται για διαθεματικές προσεγγίσεις και περιέχουν λιγότερα κεφάλαια από τα προηγούμενα, για να υπάρχει διαθέσιμος χρόνος για διαθεματικές ενότητες.
- Περιέχουν περισσότερα βιβλικά και εκκλησιολογικά κείμενα από τα προηγούμενα.
- Διαφοροποιείται η διάρθρωσή τους, γιατί περιλαμβάνουν νέα στοιχεία (προοργανωτές, παραθέματα, σύντομες περιλήψεις, ασκήσεις- δραστηριότητες, γλωσσάριο).

Τα νέα βιβλία συνδυάζουν το γνωσιολογικό χαρακτήρα με το βιωματικό. Δίνονται ευκαιρίες για *ενεργοποίηση*, *προβληματισμό* και *διερεύνηση*. Οι παρεχόμενες γνώσεις συσχετίζονται με τις καθημερινές εμπειρίες και ανάγκες του μαθητή και προσφέρονται με βιωματικό και παιδοκεντρικό τρόπο. Είναι κατάλληλα για νέες σύγχρονες μεθόδους, όπως η *ομαδοσυνεργατική μέθοδος* και οι *διαθεματικές προσεγγίσεις*.

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει *προκαταβολικούς οργανωτές*, με τους οποίους ενημερώνονται οι μαθητές για το περιεχόμενο και τα βασικά σημεία της ενότητας και τα βασικά κείμενα, τα οποία είναι βιβλικά, εκκλησιαστικά, λογοτεχνικά, πληροφοριακά. Είναι μικρά, εύχρηστα και ενδιαφέροντα για τα παιδιά.

Στα βιβλία των τάξεων Ε' και Στ', στο τέλος κάθε μαθήματος παρατίθενται διάφορα *παραθέματα* από πατερικά βιβλικά κείμενα, αποσπάσματα επιστολών των Αποστόλων, απολυτικά, ύμνοι, δημοσιεύματα κ.ά., καθώς και εργασίες-δραστηριότητες. Στα βιβλία των τάξεων Γ' και Δ' γίνεται περιληπτική παρουσίαση του περιεχομένου της ενότητας και στο τέλος υπάρχει μια πρόταση *κατακλείδα*.

Για κάθε βιβλίο του μαθητή αντιστοιχεί και ένα βιβλίο δασκάλου το οποίο ενημερώνει το δάσκαλο για το περιεχόμενο, τη δομή και τις μεθοδολογικές απαιτήσεις του βιβλίου του μαθητή. Περιλαμβάνει στόχους, θεολογικές ερμηνείες και μεθοδολογικές υποδείξεις. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις βασικές διαθεματικές έννοιες που μπορούν να αναπτυχθούν και να συνδεθούν με άλλα μαθήματα του Ωρολογίου προγράμματος. Επίσης, περιλαμβάνει κάποιο εποπτικό υλικό και πρόσθετη βιβλιογραφία.

Η αξιοποίηση του τοπικού περιβάλλοντος είναι ένας τομέας πολύ σημαντικός. Η μελέτη της ενορίας, του ναού, του γειτονικού μοναστηριού, οι επισκέψεις σε τοπικά μουσεία, η μελέτη των κατεχόμενων προσκυνημάτων και εκκλησιών μας πρέπει να περιλαμβάνονται στα θέματά μας.

Τα νέα βιβλία δεν επηρεάζουν τις τάξεις Α' και Β' στις οποίες θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται τα κυπριακά βιβλία *«Με τη χάρη του Χριστού»* και *«Με την Αγάπη του Χριστού»*.

Τα νέα βιβλία των Θρησκευτικών είναι άρτια, από επιστημονικής θεολογικής άποψης, και η έκδοσή τους ελκυστική. Δεν παύουν όμως να είναι ένα εργαλείο στα χέρια του δασκάλου. Για την επιτυχία της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών δεν αρκεί απλώς ένα τέλειο διδακτικό εγχειρίδιο, αλλά απαιτείται η φλόγα και ο ζήλος του εκπαιδευτικού και προπαντός η πίστη σε αυτά που διδάσκει.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΕΛΦΩΝ, 30 ΙΟΥΛΙΟΥ – 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2006

Με εξαιρετική επιτυχία οργανώθηκε στο φιλόξενο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, από τις 30 Ιουλίου μέχρι τις 13 Αυγούστου 2006, Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικού Πολιτισμού ειδικά για 56 φιλόλογους καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου και λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το Σεμινάριο, που οργανώθηκε σε πλήρη συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου εντάσσεται στις προσπάθειες του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών για προώθηση της ελληνικής γλώσσας και των γραμμάτων μέσα από τη συνεχή επιμόρφωση καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού. Στόχος η ενεργοποίηση των φιλόλογων και των φιλολογικών συλλόγων, ώστε να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη και τις πολιτικές των διαφόρων χωρών για την τεράστια σημασία της επίδρασης και συμβολής της

κλασικής κληρονομιάς στην ανάπτυξη του σύγχρονου πολιτισμού. Παράλληλα οι καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης ενημερώνονται για τις νέες μεθόδους διδασκαλίας και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους για τη σύγχρονη βιβλιογραφία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πρόγραμμα του Σεμιναρίου περιλάμβανε περισσότερες από 30 εισηγήσεις και παρουσιάσεις ακαδημαϊκού και ευρύτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος από Καθηγητές του Πανεπιστημίου Κύπρου, των Πανεπιστημίων, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Ερευνητικών Κέντρων της Ελλάδας καθώς και Επιθεωρητών και Συμβούλων φιλολόγων στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε θέματα Αρχαίας, Μεσαιωνικής και Νεότερης Ελληνικής και Κυπριακής Γραμματείας. Στο πρόγραμμα του Σεμιναρίου υπήρχαν, επίσης, προγραμματισμένες επισκέψεις και ξεναγήσεις, καθώς και εκδρομές και ποικίλες άλλες δραστηριότητες. Η στοχαστική και σε βάθος

Συνέχεια στη σελίδα 5

Συνέχεια από τη σελίδα 4

εντρίφηση στους αρχαίους και μεταγενέστερους συγγραφείς και η ενσασχόληση με θέματα μεθοδολογίας και χρήσης της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στη διδασκαλία, κυρίως των Αρχαίων Ελληνικών, αναμένεται ότι θα συμβάλει στην ποιοτική αναβάθμιση της διδασκαλίας του μαθήματος.

Είναι ενδεικτικό ότι μέσα από τη συζήτηση της Στρογγυλής Τραπέζης και τη σύναψη των εργασιών του Σεμιναρίου, οι σύνεδροι καθηγητές αναγνώρισαν το ψηλό επίπεδο του Σεμιναρίου, το οποίο χαρακτήρισαν ως «κοιμυβήθρα αναβάθμισης». Δόθηκαν πλούσια ερεθίσματα για βαθύτερες σκέψεις και για διεύρυνση του πεδίου των γνώσεων, ενώ το μαγευτικό και υποβλητικό περιβάλλον των Δελφών και η όλη περιρρέουσα ατμόσφαιρα, δημιούργησαν μια πνευματική «συνύπαρξη» των συνέδρων στις πλούσιες εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εκφράζει τη μεγάλη εκτίμηση του για την άψογη φιλοξενία των Κυπρίων συνέδρων και για την

τέλεια οργάνωση του Σεμιναρίου, καθώς και για το αξιόλογο επιστημονικό, ποιητιστικό, πνευματικό και εθνικό γενικά έργο που το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών επιτελεί. Η συμπάρασταση της Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου, Πρυτάνεως Ελένης Γλυκατζή Αρβελέρ, του Διευθυντή του Κέντρου Καθηγητή Χριστόδουλου Γιαλλουρίδη, του Πανεπιστημιακού Ανδρέα Βοσκού, του Καθηγητή Στέλιου Βιρβιδάκη και του υπεύθυνου του προγράμματος Περικλή Σπάτουλη ήταν, πέραν από καθοριστική, προ πάντων συγκινητική. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμμεριζεται πλήρως τη θέση του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών ότι «τα προγράμματα αυτά είναι μείζονος εθνικού, ευρωπαϊκού αλλά και οικουμενικού χαρακτήρα, διότι η αρχαία ελληνική γλώσσα είναι κοινή ποιητιστική κληρονομιά και για την ευρωπαϊκή παράδοση».

Η θεσμοθέτηση ενός ετήσιου Σεμιναρίου, διάρκειας μιας εβδομάδας, στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, με θέμα την Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Πολιτισμού θα ήταν μια ευτυχής κατάληξη. ●

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Ολοκλήρωση των Επαναλαμβανόμενων Προγραμμάτων Επιμόρφωσης

Κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο ολοκληρώθηκαν τα εξής Επαναλαμβανόμενα Προγράμματα Επιμόρφωσης του ακαδημαϊκού έτους 2005 - 2006:

- *Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης Υποψηφίων Εκπαιδευτικών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΠΠΚΥΕ)*

Το Πρόγραμμα παρακολούθησαν, με πρωινή ή απογευματινή φοίτηση, 292 υποψήφιοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι παρακάθισαν σε γραπτές εξετάσεις το Μάιο του 2006. Τα τελικά αποτελέσματα ανακοινώθηκαν στις 2 Ιουνίου 2006.

- *Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Βοηθών Διευθυντών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής/ Επαγγελματικής Εκπαίδευσης*

Το πρόγραμμα παρακολούθησαν 164 Βοηθοί Διευθυντές, που υπηρετούν στη Μέση Γενική και στη Μέση Τεχνική/ Επαγγελματική Εκπαίδευση.

- *Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών από τις χώρες του Εύξεινου Πόντου*

Το πρόγραμμα Παρακολούθησαν έντεκα Ομογενείς από διάφορες χώρες του Εύξεινου Πόντου.

- *Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης Ελληαδιδών Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Προσχολικής Ηλικίας*

Το Πρόγραμμα παρακολούθησαν εννέα εκπαιδευτικοί από την Ελλάδα.

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και τα νέα Διδακτικά Πακέτα

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ύστερα από οδηγίες του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Πεύκιου Γεωργιάδη, οργάνωσε την αποστολή στελεχών του Υπουργείου στην Αθήνα, τα οποία παρακολούθησαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια που διεξήγαγε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της Ελλάδας για το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Σ.) και τα νέα Διδακτικά Πακέτα για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Στη συνέχεια και σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης οργανώθηκαν ενημερωτικά σεμινάρια για το σύνολο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα κληθούν να διδάξουν στη βάση της φιλοσοφίας του Δ.Ε.Π.Σ. και να αξιοποιήσουν τα νέα Διδακτικά Πακέτα κατά την επόμενη σχολική χρονιά 2006-2007. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο προμήθευσε τους εκπαιδευτικούς με ψηφιακούς δίσκους που περιέχουν επιμορφωτικό υλικό καθώς και με φωτοτυπίες των νέων Διδακτικών Πακέτων. Έχει προβεί, επίσης, σε όλες τις διευθετήσεις και συνεργάζεται στενά με τον Ο.Ε.Δ.Β., ώστε τα νέα βιβλία να φτάσουν έγκαιρα στα Σχολεία. Επιπλέον, έχει γίνει σχεδιασμός για περαιτέρω επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέσω των προγραμμάτων που θα προσφερθούν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο κατά τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά 2006 - 2007.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδοουλά

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία τα Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που προσφέρθηκαν, για πρώτη φορά κατά την

ακαδημαϊκή χρονιά 2005-2006, από το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδοουλά, το οποίο λειτούργησε υπό την εποπτεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που είναι και ο συντονιστικός φορέας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για θέματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Τα προγράμματα του Κέντρου παρακολούθησαν μαθητές από σχολεία όλης της Κύπρου. Οι μαθητές φιλοξενήθηκαν στις εγκαταστάσεις του Κέντρου για μία, δύο ή και τρεις ημέρες και είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το ιδιαίτερο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον της περιοχής και να διεξαγάγουν ενδιαφέρουσες μελέτες πεδίου.

Συνέδρια

- Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Επιμόρφωσης και Κατάρτισης 2010 διοργανώθηκε, από τις 3 έως τις 6 Μαΐου 2006, συνέδριο με θέμα « Διαδικτυακές Κοινότητες Εκπαιδευτικών». Οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να ασκηθούν εργαστηριακά σε θέματα εκπαιδευτικής διαδικτυακής συνεργασίας.
- Στις 11-13 Μαΐου 2006 πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο συνάντηση των εκπροσώπων των χωρών που συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό δίκτυο «ENTER». Στα πλαίσια της συνάντησης διοργανώθηκε συνέδριο με θέμα «Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών».
- Στις 26-28 Μαΐου 2006 διεξήχθη διεθνές συνέδριο με θέμα "Learning Technologies in the Language Classroom: A step closer to the Future". Το συνέδριο διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου και την IATEFL
- Στις 16-18 Ιουνίου 2006 πραγματοποιήθηκε το Πέμπτο Συνέδριο Εκπαιδευτικών - Χρηστών Πληροφορικής Τεχνολογίας, με θέμα «Ανοικτά Εργαλεία Μάθησης στην Εκπαίδευση». Το συνέδριο διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον Όμιλο Εκπαιδευτικών-Χρηστών Πληροφορικής Τεχνολογίας Κύπρου και την Ερευνητική Ομάδα Μάθησης στις Φυσικές και Περιβαλλοντικές Επιστήμες του Πανεπιστημίου Κύπρου. ●

Επιμόρφωση και Κατάρτιση 2010 Εργαστήρια με θέμα "Διαδικτυακές Κοινότητες Εκπαιδευτικών"

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Ο Προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2007 κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 26 Ιουλίου 2006. Ο προϋπολογισμός πρόκειται να μελετηθεί από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και αφού εκφραστούν οι απόψεις των αρμοδίων τμημάτων θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

B. ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Την 1η Ιουνίου 2006 η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου απέστειλε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου για το 2007. Ο προϋπολογισμός του ΑΠΚΥ μελετάται και αφού εκφραστούν οι απόψεις των αρμοδίων τμημάτων θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

Τα Εκλεκτορικά Σώματα έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες για πλήρωση των θέσεων του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και αναμένονται οι επιστολές αποδοχής από τους υποψηφίους. Οι αιτήσεις του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) έχουν παραληφθεί και προωθούνται οι διαδικασίες επιλογής τους.

Μετά από αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων φοιτητών για εισδοχή στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών «Διοίκηση Μονάδων Υγείας» και «Σπουδές στην Εκπαίδευση» του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007, επιλέχθηκαν οι 162 υποψήφιοι που θα φοιτήσουν στα δύο προγράμματα. Η επιλογή των φοιτητών έγινε σύμφωνα με το σύστημα μοριοδότησης το οποίο αποτελείται από έξι κριτήρια.

Το ΑΠΚΥ ετοίμασε τους πιο κάτω Κανονισμούς, οι οποίοι έχουν αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο:

- Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού
- Διοικητικό Προσωπικό
- Συνταξιοδοτικά Δικαιώματα Ακαδημαϊκού Προσωπικού
- Ακαδημαϊκό Προσωπικό
- Όργανα του Πανεπιστημίου
- Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό
- Σπουδές

Γ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΕ.ΠΑ.Κ.)

Στις 31 Μαΐου 2006 η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου απέστειλε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου για το 2007. Ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ μελετάται και αφού εκφραστούν οι απόψεις των αρμοδίων τμημάτων θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Στις 27 Ιουλίου 2006 και 3 Αυγούστου 2006 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με εκπροσώπους από το Γραφείο Προγραμματισμού και το Υπουργείο Οικονομικών για συζήτηση θεμάτων που άπτονταν του Προϋπολογισμού 2007. Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε τόσο για την ανταλλαγή απόψεων όσο και για την επίλυση οποιωνδήποτε προβλημάτων και εκκρεμοτήτων πηγάζουν από τη μελέτη του Προϋπολογισμού 2007. Στη δεύτερη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 3 Αυγούστου 2006, παρευρέθηκαν και ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής, ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών και άλλοι λειτουργοί από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στην πιο πάνω συνάντηση οι παρευρισκόμενοι χωρίστηκαν σε υποεπιτροπές για συζήτηση των πιο κάτω θεμάτων που αφορούν άρθρα του Προϋπολογισμού 2007 και μετά από σχετική έρευνα που θα γίνει θα υποβληθούν οι εισηγήσεις της κάθε επιτροπής:

- Προσωπικό (Διοικητικό+Ακαδημαϊκό)
- Εξοπλισμός-Εργαστήρια
- Κτίρια

Όσον αφορά τη στέγαση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου αποφασίστηκε ότι για τις στεγαστικές ανάγκες του πανεπιστημίου κατά την έναρξη του 2007 θα αναπαλαιωθούν το Παλαιό Ταχυδρομείο, το Παλαιό Δικαστήριο και το Παλαιό Κτηματολόγιο. Επίσης, θα

ενοικιαστούν άλλα κτίρια για να ικανοποιήσουν σε πρώτο στάδιο τις ανάγκες λειτουργίας του πανεπιστημίου.

Ήδη η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου προχώρησε στην πρόσληψη αριθμού διοικητικού και ακαδημαϊκού προσωπικού και οι διαδικασίες συνεχίζονται για την πρόσληψη και άλλου προσωπικού.

Μετά από διαβουλεύσεις εγκρίθηκε η λειτουργία των ακόλουθων δύο Τμημάτων τα οποία θα λειτουργήσουν το 2008:

1	Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος	Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος
2	Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας και Ναυτιλίας	Τμήμα Εμπορίου, Χρηματοοικονομίας

Δ. ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Κατατέθηκαν πέντε αιτήσεις στο Υ.Π.Π για την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων από τα οποία τα τέσσερα προτείνεται να δημιουργηθούν από μετεξέλιξη Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΙΣΤΕ) ενώ η τελευταία αίτηση προέρχεται από την «Neapolis Academic Enterprises». Η Επιτροπή Αξιολόγησης πραγματοποίησε μία συνάντηση με όλους τους αιτητές για επεξήγηση της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί ενώ πραγματοποιήθηκε και μια δεύτερη συνάντηση μόνο με την «Neapolis Academic Enterprises».

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων στελεχώθηκε διοικητικά με έναν αποσπασμένο λειτουργό και ένα έκτακτο γραμματειακό λειτουργό για τη διεκπεραίωση του έργου της Επιτροπής. Παράλληλα, η Επιτροπή συνεχίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί και καθόρισε την επόμενη συνάντηση της στις 9 Οκτωβρίου 2006.

Ε. ΙΣΤΕ

Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 63.715 και ημερ. 3.5.2006 διορίστηκαν τα πιο κάτω πρόσωπα ως πρόεδρος και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για περίοδο τριών ετών, δηλαδή από τις 3.5.2006 έως τις 2.5.2009:

- κα Ολυμπία Στυλιανού, Γενική Διευθύντρια Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Πρόεδρος)
- κα Ιφιγένεια Πετροκώστα, εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή, Υπουργείο Οικονομικών
- κ. Παντελής Δαμιανού, εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου
- κ. Σταύρος Φωτίου, εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου
- κ. Λεωνίδα Πασχαλίδης, εκπρόσωπος των οργανώσεων των εργοδοτών (από ΚΕΒΕ)
- κ. Γιώργος Μαρούδης, εκπρόσωπος των οργανώσεων των εργοδοτών (από ΚΕΒΕ)
- κ. Παρασκευάς Αναστασίου, εκπρόσωπος των οργανώσεων των εργοδοτών (από ΟΕΒ)
- κ. Πιερής Πιερή, εκπρόσωπος των συνδικαλιστικών οργανώσεων (από ΠΕΟ)
- κ. Νίκος Νικολάου, εκπρόσωπος των συνδικαλιστικών οργανώσεων (από ΣΕΚ)
- κ. Έλμος Κονής, εκπρόσωπος των οργανώσεων των λειτουργών των δημόσιων και των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από ΙΣΤΕ)
- κ. Άκης Συμεού, εκπρόσωπος των οργανώσεων των λειτουργών των δημόσιων και των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από ΠΟΛΤΕ)
- κ. Φίλιππος Κωνσταντίνου, εκπρόσωπος των ιδιοκτητών των εγγεγραμμένων ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- κ. Φάνος Κουρουφέξης, εκπρόσωπος των φοιτητών των δημόσιων και των εγγεγραμμένων ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από Φοιτητική Ένωση του Πανεπιστημίου Κύπρου)
- κ. Χρίστος Σενέκης, εκπρόσωπος των φοιτητών των δημόσιων και των

εγγεγραμμένων ιδιωτικών σχολίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από ΠΟΦΕΝ)

κ. Αρτέμις Ασπρίς, εκπρόσωπος των οργανώσεων των γονέων των μαθητών μέσης εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από τη Συνομοσπονδία Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης)

κ. Χαραλαμπία Κέντη, Αριστίδων, Εκπαιδευτικός

κ. Ηλίας Δημητρίου, Αριστίδων, Νομικός

Στις 26 Ιουνίου και 4 Ιουλίου 2006 συγκλήθηκε η 97η συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΕΤΕ) η οποία μελέτησε αιτήσεις για εγγραφές νέων κλάδων σπουδών. Επίσης, τα μέλη της ΣΕΤΕ ενέκριναν την ίδρυση της νέας ιδιωτικής σχολής με την επωνυμία "Cyprus International Institute for the Environment and Public Health in Association with Harvard School of Public Health" και έγινε δεκτή η εγγραφή του νέου κλάδου σπουδών με την επωνυμία "Environment Health (12 Months, Master of Science)".

Στις 28 Ιουνίου 2006 η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κα Ολυμπία Στυλιανού, σε σύντομη τελετή στο γραφείο της, επέδωσε στη φοιτήτρια του Cyprus College Βαρναβία Χαριδιάου το βραβείο το οποίο της απονεμήθηκε από το Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών της Μαδρίτης που αφορά τη δεύτερη θέση σε διεθνή διαγωνισμό του με θέμα «Τα σύνορα της Ευρώπης». Η Βαρναβία Χαριδιάου, φοιτήτρια του κλάδου Ευρωπαϊκών Σπουδών του Cyprus College, έλαβε μέρος στο διεθνή διαγωνισμό του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκών Σπουδών με μελέτη της, με θέμα, «Τα σύνορα της Ευρώπης». Στην τελετή παρέστησαν επίσης, εκ μέρους του Cyprus College ο πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικών Επιστημών δρ Ανδρέας Μακρής και ο επίκουρος καθηγητής του κλάδου Ευρωπαϊκών Σπουδών δρ Χρίστος Κασσιμέρης και εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ο Διευθυντής Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης κ. Ευστάθιος Μιχαήλ.

ΣΤ. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Πραγματοποιήθηκαν στις 9 -17 Μαΐου 2006 και 26 Ιουνίου μέχρι 5 Ιουλίου 2006 οι Κυβερνητικές Εξετάσεις της Δακτυλογραφίας και Στενογραφίας της Εαρινής και Θερινής περιόδου αντίστοιχα. Ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα της εξέτασης για απόκτηση Πιστοποιητικού Πολύ Καλής Γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας του Απριλίου 2006 και στις 19 Ιουλίου διεξήχθη η δεύτερη εξέταση για την Απόκτηση του Πιστοποιητικού για το 2006.

Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία μεταξύ 24 Μαΐου και 13 Ιουνίου 2006 οι πρώτες ενοποιημένες Παγκύπριες Εξετάσεις για εισδοχή στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στις Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών της Ελλάδας. Στις εξετάσεις παρακάθισαν 9801 υποψήφιοι και διατέθηκαν 1519 θέσεις. Σύμφωνα με το Νόμο έχουν κατανεμηθεί φέτος ως υπεράριθμες, θέσεις σε συγκεκριμένες Σχολές και Τμήματα των ΑΑΕΙ της Κύπρου, σε ποσοστό 10% με δικαιούχους τους τελειόφοιτους και τους απόφοιτους των δημοσίων Τεχνικών Σχολών και σε ποσοστό ίσο με το 3% με δικαιούχους τους τελειόφοιτους και απόφοιτους των δημοσίων Εσπερινών Γυμνασίων και Εσπερινών Τεχνικών Σχολών. Για να υλοποιηθεί το επίπονο έργο της οργάνωσης και διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων, το οποίο ήταν πιο σύνθετο και πολυπληθές σε σύγκριση με τις εισαγωγικές εξετάσεις προηγούμενων χρόνων, λειτούργησαν σχεδόν όλη τα Λύκεια και οι Τεχνικές Σχολές ως εξεταστικά κέντρα τα οποία έχουν στελεχωθεί από εκατοντάδες λειτούργους Μέσης Εκπαίδευσης. Εργάστηκαν 398 θεματοθέτες, 5000 επιτηρητές, 410 βαθμοιογνέτες και 72 φοιτητές ως έκτακτο προσωπικό.

Όπως είναι γνωστό, μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την τροποποίηση της ελληνικής νομοθεσίας με τη συγχώνευση της ειδικής κατηγορίας των Κυπρίων στην ειδική κατηγορία των κοινοτικών, η κατανομή των θέσεων στα ελληνικά πανεπιστήμια και ΤΕΙ θα γίνεται πλέον από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας. Απαραίτητη προϋπόθεση για διεκδίκηση θέσης στα ΑΑΕΙ της Ελλάδας είναι η κατοχή απολυτηρίου και η εξασφάλιση του "Γενικού Βαθμού Κατάταξης-Πρόσβασης" μέσω των Παγκύπριων Εξετάσεων. Για την παραλαβή των αιτήσεων για τα ελληνικά ΑΑΕΙ έχουν λειτούργησει οκτώ Κέντρα Συγκέντρωσης Αιτήσεων (ΚΣΑ) (τρία Λευκωσία, δύο Λαμεσό, ένα Λάρνακα, ένα Πάφο και ένα Παραλίμνι) κάτω από την παρακολούθηση λειτουργιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας.

Η κατανομή των θέσεων στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας ανακοινώθηκε στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Ζ. ΚΥΣΑΤΣ

Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών

Το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.) είναι το αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση τίτλων σπουδών ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης και άρχισε τη λειτουργία του, δεχόμενο τις πρώτες αιτήσεις από ενδιαφερόμενους, με την έναρξη του 2000. Σύμφωνα με το νόμο που ρυθμίζει τη λειτουργία του, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παρέχει στο Συμβούλιο όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις σε εξοπλισμό και κατάλληλο προσωπικό για την εύρυθμη και απρόσκοπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Η παροχή πληροφοριών στο κοινό γίνεται:

(α) Προφορικός

(β) Γραπτώς (με επιστολή απευθυνόμενη στο Συμβούλιο του ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.)

Παραλαβή αιτήσεων από το κοινό θα γίνεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη 8.30 π.μ.-1.30 μ.μ. και Πέμπτη 3.30 μ.μ.-5.00μ.μ.

Για τη μελέτη των αιτήσεων και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων το Συμβούλιο καταρτίζει Επιτροπές Κρίσεως, οι οποίες αποτελούνται από τρεις καθηγητές πανεπιστημίου και καλύπτουν τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Μορφές αναγνώρισης

Το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. προβαίνει σε αναγνώριση δυο μορφών:

Ισοτιμίας

Ισοτιμίας και αντιστοιχίας

Επίπεδα αναγνώρισης

Τα επίπεδα αναγνώρισης τίτλων είναι:

- Δίπλωμα Ανώτερης Εκπαίδευσης
- Βασικός τίτλος σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου
- Μεταπτυχιακό δίπλωμα επιπέδου Master
- Διδακτορικό δίπλωμα

Στις περιπτώσεις τίτλων που δεν εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες χορηγείται περιγραφικό πιστοποιητικό του περιεχομένου, της διάρκειας και του επιπέδου σπουδών.

Η νέα ιστοσελίδα του ΚΥΣΑΤΣ καθώς και η νέα ηλεκτρονική διεύθυνση του είναι οι ακόλουθες:

<http://www.kysats.ac.cy>

info@kysats.ac.cy

Στις 3 Ιουλίου 2006, υπογράφηκε πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ) και του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών & Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) (Ελλάδας) ως προς την αναγνώριση τίτλων σπουδών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου και τίτλων σπουδών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (Ελλάδας).

Η. ΣΕΚΑΠ

Το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης κατά την περίοδο Απριλίου- Ιουνίου 2006 πραγματοποίησε δύο Συνόδους κατά τις οποίες συζητήθηκαν διάφορα θέματα που αφορούν την αξιολόγηση των κλάδων σπουδών των Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και πάρθηκαν αποφάσεις για περίπου 11 κλάδους σπουδών. Παράλληλα έγινε και συγκρότηση οκτώ Ομάδων Αξιολόγησης οι οποίες στο σύνολο τους αξιολόγησαν και επανααξιολόγησαν περίπου 18 κλάδους σπουδών.

Έχει ήδη αρχίσει η συγκρότηση νέων Ομάδων Αξιολόγησης οι οποίες αναμένεται ότι θα εξετάσουν συνολικά 55 περίπου προγράμματα σπουδών εκ των οποίων περίπου 20 αφορούν προγράμματα υπό επανααξιολόγηση.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

Εκδόσεις

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της εκδοτικής τους δραστηριότητας, εξέδωσαν τον πρώτο τόμο του δίτομου έργου «Ανθολογία Κυπριακού Διηγήματος». Ο τόμος περιλαμβάνει διηγήματα Κυπρίων πεζογράφων από τις πρώτες εμφανίσεις (τέλη 18ου αιώνα) μέχρι το 1960.

Την Επιτροπή Ανθολόγησης αποτελούν οι φιλόλογοι Γιάννης Κατσούρης, Κώστας Νικολαΐδης, Κίκα Ολυμπίου, Λευτέρης Παπαθεωντίου και Θωμάς Συμεού. Το συντονισμό της έκδοσης έχει ο Μορφωτικός Λειτουργός Α' Αριστόδημος Αναστασιάδης.

Στον τόμο ανθολογούνται σαράντα επτά συγγραφείς με εξήντα δύο συνολικά έργα.

Ο δεύτερος τόμος της «Ανθολογίας Κυπριακού Διηγήματος» θα κυκλοφορήσει εντός του 2006 και θα περιλαμβάνει διηγήματα της περιόδου 1960 - 2000.

Κρατική Ορχήστρα Κύπρου

Κατά την περίοδο Μαΐου-Αυγούστου 2006 η Κρατική Ορχήστρα Κύπρου παρουσίασε ένα πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, το οποίο περιλάμβανε συναυλίες και εκπαιδευτικά προγράμματα. Εκτός από το μαέστρο και καλλιτεχνικό διευθυντή της Ορχήστρας, Σπύρο Πίσυνο, την Ορχήστρα διηύθυνε επίσης ο φιλόξενο μέγιστος Στέφαν Φράας.

Στις 8 Μαΐου και 10 Μαΐου 2006 η Ορχήστρα έδωσε δύο συναυλίες στη Λευκωσία και τη Λεμεσό, αντίστοιχα, με μαέστρο τον Σπύρο Πίσυνο και σολίστ στο πιάνο τον Βασίλη Βαρβαρέσο. Παρουσιάστηκαν έργα των Σόλωνα Μιχαηλίδη, Σάββα Σάββα και Ντ. Σοστακόβιτς - Κ. Νικήτα. Η ίδια συναυλία δόθηκε, επίσης, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών την Παρασκευή, 12 Μαΐου 2006, στο πλαίσιο του φεστιβάλ «Μεγάλες Ελληνικές Γιορτές». Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή ήταν και η πρώτη εμφάνιση της Κρατικής Ορχήστρας Κύπρου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, η οποία γνώρισε μεγάλη επιτυχία και δέχτηκε άριστες κριτικές από τον Τύπο.

Στις 31 Μαΐου 2006 η Ορχήστρα έδωσε στη Λευκωσία, υπό τη διεύθυνση του Σπύρου Πίσυνο, συναυλία με τίτλο «Αφιέρωμα στα Κοντσέρτα του Μότσαρτ». Σολίστ στο πιάνο ήταν ο Γερμανός βιρτουόζος Thomas Duis.

Στις 7 Ιουνίου 2006 η Ορχήστρα έδωσε επίσης στη Λευκωσία συναυλία με έργα αποκλειστικά Κυπρίων συνθετών, όπως της Αργυρώς Χριστοδουλίδου, του Σίμου Λάμπρου, του Ανδρέα Μουσουόκη, του Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, του Σάββα Σάββα και του Κωνσταντίνου Στυλιανού. Την Ορχήστρα διηύθυνε ο Γερμανός Στέφαν Φράας με σολίστ τη Φωτεινή Σωτηρίου στο πιάνο, τη Virginie Bove στο φλάουτο, την Aude-Marie Auphan στο βιολοντσέλο και τον Νικόλα Παπαγεωργίου στα κρουστά.

Στο πλαίσιο του θεσμού των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η Ορχήστρα έδωσε, σε συνεργασία με τη Δημοτική Εκπαίδευση, σειρά δέκα εκπαιδευτικών συναυλιών στην Αγία Μαρίνα Ξυλιότου και στην Αγία Νάπα. Στις συναυλίες παρουσιάστηκε το έργο του Κ. Σεν-Σανς «Καρναβάλι των Ζώων», καθώς και πολύ γνωστά κυπριακά τραγούδια. Την Ορχήστρα διηύθυνε ο Σπύρος Πίσυνος, ενώ σολίστ στο πιάνο ήταν η Άντρη Χατζηανδρέου και ο Χρίστος Σαββίδης.

Στις 21 Ιουνίου 2006 σύνολο πνευστών της Κρατικής Ορχήστρας έδωσε στη Λευκωσία συναυλία με τη Virginie Bove στο φλάουτο, τον Emmanuel Rey στο όμποε, τον Άγγελο Αγγελίδη στο κλαρινέτο, τον Giovanni Galetti στο φαγκότο και την Kelly Alijani στο κόρνο.

Το πρόγραμμα της Κρατικής Ορχήστρας Κύπρου έκλεισε με μία φιλική συναυλία, η οποία δόθηκε στις 5 Ιουλίου 2006 στη Λευκωσία σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καρκινοπαθών και Φίλων υπό τη διεύθυνση του Σπύρου Πίσυνο. Σολίστ ήταν ο διεθνώς γνωστός Κύπριος βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης και η Κύπρια σοπράνο Κατερίνα Μηνά, οι οποίοι ερμήνευσαν γνωστά αποσπάσματα από τις όπερες «Δον Τζιοβάνι» του Β. Α. Μότσαρτ και «Ο Κουρέας της Σεβίλλης» του Τζ. Ροσίνι.

Κρατική Ορχήστρα Νέων Κύπρου

Η Κρατική Ορχήστρα Νέων Κύπρου οργάνωσε ακόμη μία φορά στον Πεδουλή, υπό την εποπτεία του μαέστρου και καλλιτεχνικού διευθυντή της Ορχήστρας Άγι Ιωαννίδη, τη «Μουσική Θερινή Σχολή», η οποία λειτούργησε από τις 23 Αυγούστου έως τις 3 Σεπτεμβρίου 2006. Οι συμμετέχοντες έλαβαν, μεταξύ άλλων, μέρος σε μικρές συναυλίες αλληλά και σε εκδρομές σε κοντινά μέρη. Στη Θερινή Σχολή έλαβε μέρος και ο διεθνούς φήμης καθηγητής βιολιού Ματθαίος Καριόηου παραδίδοντας στους συμμετέχοντες σεμινάρια-master classes.

9ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού

Το Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού, το οποίο οργανώνεται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα εννέα χρόνια ζωής του έχει εξελιχθεί σε έναν από τους πιο επιτυχημένους πολιτιστικούς θεσμούς του τόπου στον τομέα του χορού. Το Φεστιβάλ πραγματοποιείται με τη συμμετοχή έντεκα ευρωπαϊκών χωρών (Γαλλίας, Ισπανίας, Ελθιάδας, Μ. Βρετανίας, Γερμανίας, Ολλανδίας, Αυστρίας, Πολωνίας, Ιταλίας, Ελβετίας, Κύπρου και Σουηδίας), σε συνεργασία με το θέατρο Ριάιτο, και τελεί υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πλήρες πρόγραμμα του φετινού 9ου Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ Χορού, που διήρκεσε από τις 5 Μαΐου έως τις 24 Ιουνίου 2006, είχε ως εξής:

- Παρασκευή, 5 Μαΐου 2006, Centre Chorégraphique National du Havre Haute - Normandie/Herve Robbe, Vers une Utopie du Renoncement, Γαλλία.
- Κυριακή, 7 Μαΐου 2006, Larumbe Danza, Mas o Menos un Dia, Ισπανία.
- Κυριακή, 14 Μαΐου 2006, Landscape Dance Co., Missing People, Ελθιάδα.
- Παρασκευή, 19 Μαΐου 2006, Russell Maliphant Company, Transmission, Μ. Βρετανία.
- Σάββατο, 27 Μαΐου 2006, Annahuber Compagnie, Two Too, Γερμανία.
- Τετάρτη, 31 Μαΐου 2006, Dance Works Rotterdam, Four Trios, E2 7SD, Blue Dance, Ολλανδία.
- Σάββατο, 3 Ιουνίου 2006, Chris Haring Dance Co., Kind of Heroes, Αυστρία.
- Τετάρτη, 7 Ιουνίου 2006, Dance Co. Grand Theatre – Warsaw, Returning Waves, A Few Brief Sequences, Πολωνία.
- Τετάρτη, 14 Ιουνίου 2006, Compagnie Drift, Unkaputtbar, Ελβετία.
- Σάββατο, 24 Ιουνίου 2006, Maria Hassapi Dance Co., Still Smoking, Κύπρος.

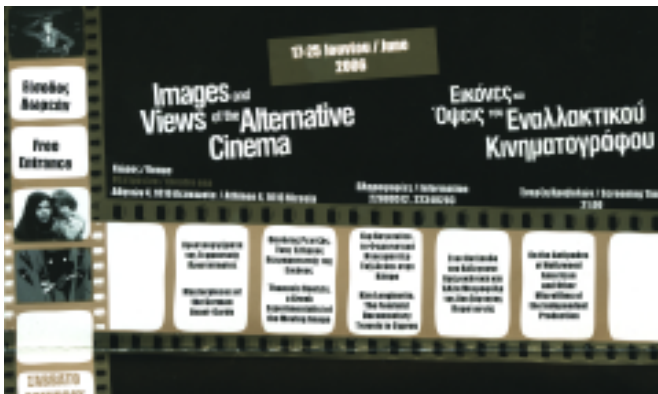
Στο πλαίσιο του φετινού Φεστιβάλ, εκτός από τα εργαστήρια χορού που, όπως κάθε χρόνο, προσέφεραν οι προσκεκλημένοι καλλιτέχνες, πραγματοποιήθηκαν επίσης σεμινάρια και δόθηκαν διαλέξεις από αναγνωρισμένους χορογράφους με στόχο η

διοργάνωση αυτή να αποτελέσει χώρο έμπνευσης και γόνιμης ανταλλαγής ιδεών, ιδιαίτερα για τη νεολαία προς την οποία απευθύνεται.

Φεστιβάλ Εναλλακτικού και Αντεργκράουντ Κινηματογράφου

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διοργάνωσαν για πέμπτη συνεχή χρονιά, μαζί με το θέατρο Ένα και την Ομάδα «Περσόνα», το Φεστιβάλ Εναλλακτικού Κινηματογράφου, με τίτλο «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου». Το Φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε, με τη συνεργασία του Ινστιτούτου Γκαίτε Αθηνών, από τις 17 έως τις 24 Ιουνίου 2006 στον Άλλο Χώρο του Θεάτρου Ένα, και η είσοδος για το κοινό ήταν ελεύθερη. Χορηγός επικοινωνίας ήταν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Στη φετινή εκδήλωση παρουσιάστηκε μέρος του έργου της Kim Λογκινότο, μιας από τις σημαντικότερες σκηνοθέτιδες ντοκιμαντέρ της εποχής μας. Η Λογκινότο τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης τόσο για τα εξαιρετικά ανθρώπινα πορτρέτα που παρουσιάζει στις ταινίες της, όσο και για την ενασχόλησή της με αμφιλεγόμενα καυτά κοινωνικά θέματα, τα οποία προσεγγίζει με ξεχωριστή ευαισθησία. Οι ταινίες της, εκτός από τη διεθνή αναγνώριση, έχουν κερδίσει και δεκάδες βραβεία σε διάφορα φεστιβάλ ανά τον κόσμο.

Στο Φεστιβάλ παρουσιάστηκε, επίσης, ένα ιδιαίτερα σημαντικό αφιέρωμα στη Γερμανική Πρωτοπορία, με την προβολή σπάνιων ταινιών του κινήματος, καθώς και δημιουργών οι οποίοι ανήκουν στην ιστορία του κινηματογράφου. Παρατηρήθηκαν επίσης αμερικανικές και άλλες ανατρεπτικές ταινίες μικρού μήκους και, τέλος, ένα μοναδικό αφιέρωμα στο έργο του Έλληνα πειραματιστή της εικόνας Θανάση Ρεντζή.

Η όλη διοργάνωση πλαισιώθηκε παράλληλα με την παράσταση "Bridge", σε χορογραφία και ερμηνεία της Εύης Δημητρίου και βίντεο εγκαταστάσεις του Γιώργου Σίσαμου, ενώ η αυλαία του Φεστιβάλ έκλεισε με μια ζωντανή μουσική εκδήλωση από το συγκρότημα του ταλαντούχου Κύπριου μουσικού Λευτέρη Μουμτζή.

Μαραθώνιος Θερινών Προβολών, Ιούλιος - Αύγουστος 2006

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το θέατρο Ένα και ο Όμιλος Φίλων Κινηματογράφου διοργάνωσαν και φέτος, για έκτη συνεχή χρονιά, το πρόγραμμα κινηματογραφικών προβολών «Μαραθώνιος Θερινών Προβολών», που έλαβε χώρα, όπως κάθε χρόνο, στον

κινηματογράφο «Κωνσταντία», τον αρχαιότερο εν ζωή θερινό κινημα-

τογράφο της Λευκωσίας.

Ο Μαραθώνιος Θερινών Προβολών, μέρος του οποίου περιοδεύει σε διάφορα χωριά της Κύπρου, είναι ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς που έχουν καθιερωθεί από το Υπουργείο όσον αφορά τόσο τον κινηματογράφο όσο και την αναβάθμιση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Η εξέλιξη του θεσμού αυτού είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέοι μοχλοί ανάπτυξης της τέχνης του κινηματογράφου στον τόπο μας με την ίδρυση ενός δικτύου προβολών σε κοινότητες της υπαίθρου και την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος των κατοίκων της υπαίθρου για τον κινηματογράφο.

Η επιλογή των ταινιών που προβλήθηκαν κατά τη φετινή διοργάνωση έγινε με γνώμονα την ποιότητά τους, την κινηματογραφική παιδεία και την ανάγκη για τέρψη και ψυχαγωγία του κοινού, ενώ το πρόγραμμα περιλάμβανε και αριθμό ταινιών για μικρούς κινηματογράφοφίλους.

Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Ντοκιμαντέρ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Media", τη Σχολή Χαρακτικής Χαμηλή Τσαγκάρη και άλλους ιδιώτες, διοργάνωσε το Πρώτο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Ντοκιμαντέρ. Το Φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στο χωριό Πλατανίσκια στη Λεμεσό (στο χώρο της Β' Δημοτικής Αγοράς - Θέατρο Ένα) και διήρκεσε από τις 11 έως τις 14 Αυγούστου 2006.

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ το κοινό είχε την ευκαιρία να συναντήσει σημαντικούς σκηνοθέτες από το χώρο του ντοκιμαντέρ, βραβευμένους σε διάφορα φεστιβάλ, αλλά και τη διευθύντρια του ευρωπαϊκού δικτύου Ντοκιμαντέρ, Κ. Λένα Πασάνεν. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε επίσης σεμινάριο με θέμα την παραγωγή και προώθηση του ντοκιμαντέρ στην Ευρώπη.

Περιφερειακή Πολιτιστική Ανάπτυξη

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και την ίση πρόσβαση των πολιτών ολόκληρης της Κύπρου στα πολιτιστικά αγαθά, το πρόγραμμα «Αθηνά» έχει διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια, ώστε να καλύπτει περισσότερες περιοχές και ένα ευρύτερο φάσμα θεμάτων και εκδηλώσεων, όπως είναι η παρουσίαση παραδοσιακών χορών, οι ζωντανές εκτελέσεις αποσπασμάτων έργων παραδοσιακής μουσικής, το θέατρο Σκιών και οι θεατρικές παραστάσεις.

Κατά το 2006 ζητήθηκε και πάλι από καλλιτέχνες, μουσικοχορευτικές ομάδες και θεατρικά σχήματα να υποβάλουν προτάσεις συμμετοχής, οι οποίες, κατόπιν αξιολόγησης, συμπεριλήφθηκαν στο πρόγραμμα «Αθηνά». Τα θέματα των εκδηλώσεων αφορούσαν κυρίως τη λαϊκή μας παράδοση, π.χ. την κυπριακή δημοτική ποίηση και τη λαϊκή παραδοσιακή μουσική και χορό, όπως και το ρεμπέτικο, το έντεχνο ελληνικό, το λαϊκό και το σύγχρονο τραγούδι. Παρουσιάστηκαν, επίσης, θεατρικές παραστάσεις με έργα σημαντικών Ελλήνων και ξένων συγγραφέων.

Στο πρόγραμμα περιφερειακής πολιτιστικής ανάπτυξης συμμετέχουν φέτος εκατό δεκαέξι κοινότητες της ελεύθερης Κύπρου και τριάντα δύο καλλιτεχνικά συγκροτήματα.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Εκδόσεις και Ερευνητικά Προγράμματα

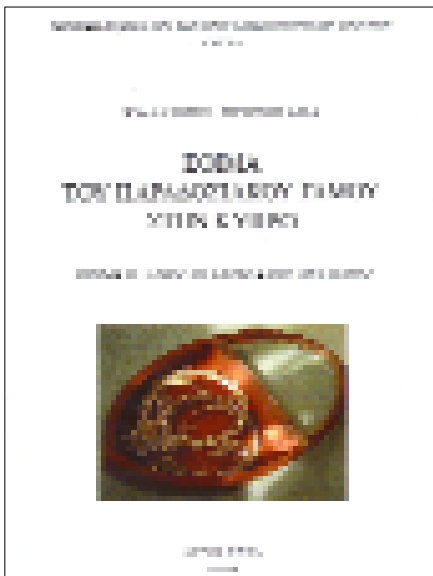
Α. Εκδόσεις:

1. Καλλιόπη Πρωτοπαπά, Έθιμα του Παραδοσιακού Γάμου στην Κύπρο, τομ. Α': Από τα προξένια ως το Γάμο, τομ. Β': Από το Γάμο στον Αντίγαμο [Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, αρ. XLVI, Λευκωσία 2005.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου προέρχεται από το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης (Α.Π.Π.) και το Λαογραφικό Αρχείο (Λ.Α.) του Κέντρου

Επιστημονικών Ερευνών. Στηρίζεται στις μαρτυρίες χίλιων περίπου πληροφορητών που προέρχονται από όλη την Κύπρο. Αναλυτικά τα θέματα που πραγματεύονται οι δύο τόμοι είναι τα ακόλουθα (τομ. Α'): Τα προξένια. Τα λογιόσματα, Τα χαρτώματα, Οικογενειακό δίκαιο, Η προίκα, Προετοιμασίες για το γάμο, Η έκθεση της προίκας: παστός, μανάσσα, Το κάλεσμα στο γάμο, Η μουσική στο γάμο, Το ρουτρέ και το καμάρωμα, Το νυφικό κρεβάτι (τόμ. Β'): Η Κυριακή του γάμου, Η Δευτέρα του γάμου, Τα δώρα του γάμου, Τα τραπέζια του γάμου, Οι χοροί στο γάμο, Ο αντίγαμος.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το παράρτημα στο οποίο παρατίθενται χάρτης με τις κοινότητες που αναφέρονται στο κείμενο, πίνακας με τα στοιχεία των πληροφορητών και των ερευνητών του Αρχείου, δείγματα προικοσυμφώνου και προσκλητηρίων, γλωσσάρι και ευρετήρια. Παράλληλα με το κείμενο στην κοινή ελληνική παρατίθενται και μικρά κείμενα στην κυπριακή διάλεκτο, όπως τα περιγράφουν οι πληροφορητές, κάτι που τεκμηριώνει τα λεγόμενα αλλά δίνει και την ίδια την κυπριακή διάλεκτο με το πλούσιο λεξιλόγιο και τη σχετική με το γάμο ορολογία (π.χ. πόσες λέξεις έχουμε για τη μερρέκα: πολιέττα ή πουλιέττα, καντρίν, ροδοστεμιά, καννίν).

Μια και ο γάμος αποτελεί από τα μεγαλύτερα κεφάλαια στη ζωή του ανθρώπου συγκεντρώνονται εδώ πάμπολλα έθιμα, που καθύψιπον ένα ευρύ φάσμα της παραδοσιακής ζωής. Σύμφωνα με την παραδοσιακή ζωή, σε κάθε αλληγορία από μια κατάσταση σε άλλη ο άνθρωπος κινδύνευε ιδιαίτερα. Στις περιπτώσεις αυτές αναπτύσσονται τα διαβατήρια έθιμα που έχουν σκοπό την προστασία του ανθρώπου. Μια τέτοια αλληγορία είναι και ο γάμος. Είναι η μετάβαση από την άγαμη στην έγγαμη ζωή. Οι άνθρωποι σε παλιότερες εποχές ακολουθούσαν ένα καθιερωμένο τυπικό για χρόνια. Σε αρκετές περιπτώσεις, παρατηρείται συνέχεια των εθίμων από την αρχαιότητα ως σήμερα, όπως συμβαίνει με το χορό του Ησαΐα, στοιχείο της προχριστιανικής παράδοσης που υιοθέτησε η ορθόδοξη εκκλησία. Γενικά παρατηρείται στις μέρες μας υποχώρηση των παραδοσιακών δομών και επομένως των εθίμων που τα συνοδεύουν. Ιδιαίτερα στην Κύπρο η εισβολή έφερε απότομη διακοπή των εθίμων στις περιοχές που κατακτήθηκαν.

Ο άνθρωπος πάντα πίστευε σε καλοποιές και κακοποιές δυνάμεις που επηρεάζουν τη ζωή του. Στην περίπτωση του γάμου, παρατηρούνται ενέργειες που σκοπό έχουν την προστασία από το κακό και την ευλογία του νέου αντρογύνου από τη μια και ευχές για την ευτυχία του νέου ζευγαριού και απόκτηση απογόνων από την άλλη. Ταυτόχρονα παρατηρείται η υιοθέτηση των γαμήλιων εθίμων από την κοινότητα που έχει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο. Η αλληλοβοήθεια και η αλληλεγγύη βρίσκονταν με το γάμο στο ψηλότερο σημείο, είτε με την ατομική εργασία και με την παρουσία, είτε με την υλική συνεισφορά. Ακόμη σημειώνεται: «Μέσα στα έθιμα του γάμου εμπλέκονται όλοι οι τομείς της ζωής και μπορούν να μελετηθούν τόσο η κοινωνία και η οικονομία, όσο και οι αρχές και αξίες που τις διέπουν... Μέσα στην όλη πορεία από τα προξένια ως τον αντίγαμο παρακολουθούμε σε μικρογραφία όλες τις εκφάνσεις της παραδοσιακής ζωής, από τις υλικές απολαύσεις ως τη μουσική και το χορό, αλλά και την πίστη στον υπερφυσικό κόσμο, την επαφή με την ύλη αλλά και το πνεύμα...»

2. Μιχάλης Ν. Μιχαήλ, Η Εκκλησία της Κύπρου κατά την Οθωμανική περίοδο (1571-1878): Η σταδιακή συγκρότησή της σε θεσμό πολιτικής εξουσίας [Πηγές και Μελέτες της Κυπριακής Ιστορίας, αρ. LI, Λευκωσία 2005. Το κυριότερο ερώτημα που τίθεται στην

έκδοση αυτή, αφορά τη διαδικασία μέσα από την οποία ένας ιστορικός θεσμός όπως η Εκκλησία της Κύπρου, εξελίσσεται σε θεσμό πολιτικής κυρίως εξουσίας κατά την οθωμανική περίοδο (1571-1878). Είναι σήμερα κατανοητό ότι η Εκκλησία της Κύπρου διαδραμάτισε έναν ιδιότυπο ρόλο στην ιστορική εξέλιξη του νησιού, κυρίως από τότε που η Κύπρος εντάχθηκε στην οθωμανική επικράτεια. Παρά το γεγονός ότι η οθωμανική περίοδος της ιστορίας της Κύπρου εκλαμβάνεται από πολλούς ως μια ενιαία περίοδος, η ιστορική έρευνα έχει δείξει ότι για θεσμούς όπως η Εκκλησία της Κύπρου, οι τρεις αιώνες της οθωμανικής περιόδου δεν έχουν έναν σταθερό και αναλλοίωτο χαρακτήρα. Αντίθετα, υπήρξαν συνεχείς μεταβολές, σε πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό καθώς και ιδεολογικό επίπεδο, γεγονός που σημαίνει ότι η εξέταση ενός θεσμού όπως η Εκκλησία της Κύπρου κατά τη διάρκεια της οθωμανικής περιόδου, πρέπει να γίνει μέσα στο πλαίσιο ανάπτυξης των μεταβολών που παρατηρήθηκαν στο οθωμανικό κράτος. Στην εργασία αυτή, το καθεστώς και ο ρόλος της Εκκλησίας στην οθωμανική περιφέρεια όπως ήταν και η Κύπρος, εξετάζονται σε σχέση: πρώτον, με την πολιτική δραστηριοποίηση του Ανώτατου Κλήρου και τον πολιτικό χαρακτήρα της Εκκλησίας στο πλαίσιο του οθωμανικού συστήματος εξουσίας, δεύτερον: με την κοινωνία της Κύπρου κατά την οθωμανική περίοδο, κυρίως σε σχέση με τις οικονομικές εξελίξεις, τρίτον: με το οικονομικό πλαίσιο όπως αυτό διαμορφώνεται και μεταβάλλεται και τη σχέση των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων με τη σφαίρα της οικονομίας, και τέταρτον: με την κυρίαρχη ιδεολογία του 19ου αιώνα, τον εθνικισμό.

Πιο αναλυτικά, στο εισαγωγικό μέρος του βιβλίου αυτού (σ. 13-34), καταγράφονται οι πηγές οι οποίες εξετάστηκαν και σχετίζονται με την οθωμανική περίοδο και ειδικότερα με την Εκκλησία της Κύπρου. Οι πηγές αυτές, είναι πρώτα απ' όλα αδημοσίευτα έγγραφα διάφορων εκκλησιαστικών Αρχείων (Αρχείο Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, Κώδικας Α' και Φορολογικά Κατάστιχα Αρχιεπισκοπής Κύπρου, Αρχείο Ιεράς Μητρόπολης Κιτίου, Αρχείο Ιεράς Μονής Κύκκου) καθώς και δημοσιευμένα έγγραφα αλληλογραφίας μεταξύ του Οικουμενικού Πατριαρχείου και

της Εκκλησίας της Κύπρου. Ιδιαίτερα σημαντική πηγή για την ανάυση του θέματος αυτού, είναι οι δημοσιευμένες οθωμανικές πηγές που σχετίζονται με την Εκκλησία της Κύπρου αλλή και τις εξελίξεις στο νησί κατά την οθωμανική περίοδο γενικότερα. Επιπρόσθετα, η έρευνα χρησιμοποίησε υλικό που προέρχεται από προξενικά Αρχεία, όπως του γαλλικού Προξενείου στη Λάρνακα, καθώς και άλλο δημοσιευμένο αρχειακό υλικό. Τέλος, η ελληνική, τουρκική και άλλη βιβλιογραφία για το οθωμανικό κράτος, την Κύπρο και άλλα ζητήματα που σχετίζονται με τα ερωτήματα της πιο πάνω εργασίας βοήθησε στην κατανόηση του ιστορικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργούσε η Εκκλησία της Κύπρου. Στο εισαγωγικό μέρος του βιβλίου εξετάζεται και η μέχρι σήμερα κρατούσα ιστοριογραφία για την Εκκλησία της Κύπρου κατά την οθωμανική περίοδο και γίνεται προσπάθεια καταγραφής των αδυναμιών που αυτή παρουσιάζει, κυρίως σε σχέση με το πλαίσιο μιας εθνικής ιστοριογραφίας.

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου (σ. 35-213) εξετάζεται το πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ της Εκκλησίας της Κύπρου και της Υψηλής Πύλης. Γίνεται αναφορά στην οθωμανική αντίληψη για την Ορθόδοξη Εκκλησία ενώ αναλύεται η ένταξη της Εκκλησίας της Κύπρου στο οθωμανικό σύστημα διοίκησης και εξουσίας. Ταυτόχρονα, παραμένοντας στον πρώτο αιώνα της οθωμανικής περιόδου της ιστορίας της Κύπρου, καταγράφονται οι σχέσεις και η δράση των Αρχιερέων ανάμεσα στον Σουλτάνο, το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τη Δυτική Ευρώπη, γεγονός που επιτρέπει την κατανόηση και ερμηνεία των εξελίξεων μέχρι τα τέλη του 17ου αιώνα. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι εξελίξεις σε σχέση με τη συνεχή αναβάθμιση των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Κύπρου (1660 και 1754) καθώς και ζητήματα που άπτονται του ρόλου που διαδραματίζουν οι Αρχιερείς στην οθωμανική Κύπρο, τόσο σε πολιτικό, όσο και σε οικονομικό επίπεδο. Τέλος, και πάντοτε στο πλαίσιο των μεταβολών που παρατηρούνται στην οθωμανική επικράτεια, εξετάζεται το θέμα των περιουσιακών στοιχείων των

εκκλησιαστικών ιδρυμάτων αλλή και το πλαίσιο μιας οικονομικής ανάπτυξης της Εκκλησίας της Κύπρου. Εξετάζοντας την κατοχύρωση των εκκλησιαστικών εσόδων εκ μέρους του οθωμανικού κράτους, τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων και την ανάδειξη των μονών ως οικονομικών κέντρων της υπαίθρου, η έρευνα καταγράφει τη σημασία των οικονομικών δεδομένων για την εξέλιξη του εκκλησιαστικού θεσμού.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου (σ. 215-306) εξετάζονται οι αλλαγές που παρατηρούνται στο πολιτικό πλαίσιο εξουσίας στο οθωμανικό κράτος κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα και η εξέλιξη του εκκλησιαστικού θεσμού αυτή την περίοδο. Αναλύεται η σχέση της Εκκλησίας της Κύπρου και ειδικότερα του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού (1810-121) με την Ελληνική Επανάσταση και τη δημιουργία ενός ελληνικού εθνικού κράτους ενώ στη συνέχεια, εξετάζεται το πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων στο οθωμανικό κράτος (Τανζιμάτ) και η θέση της Εκκλησίας της Κύπρου μπροστά στα νέα δεδομένα. Διαπιστώνεται η διατήρηση της εξουσίας της Εκκλησίας της Κύπρου και κατά την περίοδο των μεταρρυθμίσεων, για λόγους που καταγράφονται, ενώ εξετάζονται και οι εξελίξεις που σηματοδοτούν τη μετάβαση της Κύπρου στην εποχή του εθνικισμού. Τέλος, στο τελευταίο κεφάλαιο του δεύτερου μέρους εξετάζεται η Εκκλησία της Κύπρου ως χώρος ιδεολογικών και πολιτικών ζυμώσεων στο πλαίσιο ύπαρξης του εθνοθρησκευτικού κέντρου της Κωνσταντινούπολης αλλή και του εθνικού κέντρου της Αθήνας. Οι διαπιστώσεις σε σχέση με την εξέλιξη του εκκλησιαστικού θεσμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής περιόδου, καταγράφονται στα συμπεράσματα της εργασίας (σ. 307-319).

Τα παραρτήματα (σ. 323-371) αφορούν κυρίως τη μεταγραφή εγγράφων από διάφορα εκκλησιαστικά Αρχεία στην Κύπρο, καταλόγους των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Κύπρου, των Οικουμενικών Πατριαρχών και των Σουλτάνων (σ. 373-376). Τέλος, παρατίθενται οι δημοσιεύτες και δημοσιευ-

μένες πηγές που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και ελληνική, τουρκική και άλλη βιβλιογραφία που μελετήθηκε και σχετίζεται με την υπό εξέταση περίοδο της οθωμανικής ιστορίας (σ. 395-429).

Β. Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το Κ.Ε.Ε. και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (Ι.Π.Ε.).

Το Κ.Ε.Ε. ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων (2005) του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (Ι.Π.Ε.) (Πρόγραμμα ΠΕΝΕΚ «Ένταξη, Ενίσχυση και Κινητικότητα Νέων Επιστημόνων») υπέβαλε στην θεματική κατηγορία Θ⁵ Παιδεία-Κοινωνία/Πολιτισμός-Οικονομία δύο ερευνητικές προτάσεις («Η εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων στην Κύπρο», ΕΝΙΣΧ/0505/27, «Κοινωνικές μεταβολές στην Οθωμανική Κύπρο (1756-1838)», ΕΝΙΣΧ/0505/26). Οι προτάσεις αυτές κατέλαβαν την 3η και 4η θέση (βαθμολογίες 9,39 και 9,35 αντίστοιχα) μεταξύ δεκάδων υποβληθέντων ερευνητικών προγραμμάτων σε αξιολόγηση που έγινε από κριτές στο εξωτερικό.

Το πρώτο πρόγραμμα εκπονείται από δίκτυο συνεργασίας που συγκροτήθηκε ανάμεσα στο Κ.Ε.Ε. (Ανάδοχος Φορέας) και το Πανεπιστήμιο του Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο (τμήμα Κοινωνιολογίας-Κέντρο Συγκριτικών Εργασιακών Μελετών) στα πλαίσια της διδακτορικής διατριβής του κ. Γρηγόρη Ιωάννου. Επόπτης καθηγητής και Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) είναι ο Καθηγητής Simon Clarke και Συντονιστής (ΣΕ) του έργου ο Δρ Νίκος Κουρέας, Ερευνητής Α'.

Το δεύτερο πρόγραμμα εκπονείται από δίκτυο συνεργασίας που συγκροτήθηκε ανάμεσα στο Κ.Ε.Ε. (Ανάδοχος Φορέας) και το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (τμήμα Ιστορίας του School of Oriental and African Studies) στα πλαίσια της διδακτορικής διατριβής του κ. Αντώνη Χατζηκυριάκου. Επόπτης καθηγητής και Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) είναι ο Δρ. Benjamin Fortna και Συντονιστής (ΣΕ) του έργου ο κ. Κυπριανός Δ. Λούης, ΒΔ-Φιλόλογος.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Από το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών το 2006 μέχρι τέλος Ιουλίου έχουν υπογραφεί 50 Συμβόλαια αξίας 021.457.678,00 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Τα έργα περιλαμβάνουν την ανέγερση του Λυκείου Λειβαδιών, του Δημοτικού Σχοδείου Πυργών επεκτάσεις, βελτιώσεις – συντηρήσεις, Αντισεισμικές Αναβαθμίσεις, εργασίες Αθλητικής Υποδομής, Νηπιαγωγεία, αίθουσες Πολληλαπλής Χρήσης.

Ανεγέρσεις Λυκείων	1
Επεκτάσεις Λυκείων	2
Βελτιώσεις Λυκείων	2
Επεκτάσεις Γυμνασίων	1
Βελτιώσεις Γυμνασίων	7
Ανεγέρσεις Δημοτικών Σχοδείων	1
Επεκτάσεις Δημοτικών Σχοδείων	8
Βελτιώσεις Δημοτικών Σχοδείων	6
Νηπιαγωγεία	
Ανεγέρσεις	2

Επεκτάσεις	1
Βελτιώσεις	4
Αθλητική υποδομή	10
Αίθουσες Πολληλαπλής Χρήσης	1
Άλλα Έργα	4

Αναλυτική Κατάσταση

Ανεγέρσεις Λυκείων

1) Λύκειο Λειβαδιών 2.863.700,00

Επεκτάσεις Λυκείων

1) Λύκειο Κύκκου Β' 239.891,00

2) Λύκειο Αγ. Φυλάξεως 79.461,00

319.352,00

=====

Βελτιώσεις Λυκείων

1) Λύκειο Κύκκου Β'

926.446,00

Συνέχεια στη σελίδα 12

Συνέχεια από τη σελίδα 11

2) Λύκειο Αγ. Νικολαίου Λεμεσού	1.026.538,00
	1.952.984,00
	=====

Επεκτάσεις Γυμνασίων

1) Γυμνάσιο Ακακίου	505.805,00
	505.805,00
	=====

Βελτιώσεις Γυμνασίων

1) Γυμνάσιο Ομόδους (μαζί με το Δημοτικό Σχολείο)	596.830,00
2) Γυμνάσιο Πέρα Χωρίου Νήσου	184.875,00
3) Γυμνάσιο Αγ. Ιωάννη Λεμεσού	633.000,00
4) Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου	918.444,00
5) Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών	666.100,00
6) Γυμνάσιο Κάτω Πύργου	465.000,00
7) Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου	27.850,00
	3.492.099,00
	=====

Ανεγέρσεις Δημοτικών Σχολείων

1) Δημοτικό Σχολείο Πυργών	1.368.113,00
	1.368.113,00
	=====

Επεκτάσεις Δημοτικών Σχολείων

1) Δ' Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού (και Αντισ. Αναβ.)	911.870,00
2) Πέρα Χωρίο Νήσου	154.545,00
3) Άγιος Ιωάννης Μαθούντας	84.215,00
4) Ε' Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας	134.960,00
5) Β' Δημοτικό Σχολείο Πάφου	177.935,00
6) Β' Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου	240.445,00
7) Α' Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου	662.360,00
8) Δημοτικό Σχολείο Τριμίκθινος	89.000,00
	2.455.330,00
	=====

Βελτιώσεις / Συντήρηση – Αντισεισμική Αναβάθμιση

Δημοτικών Σχολείων

1) Δημοτικό Σχολείο Κάτω Πηλατρών	99.870,00
2) Ζ' Δημοτικό Σχολείο Κάτω Πύργου	294.920,00
3) Δημοτικό Σχολείο Στρουμπιού	29.800,00
4) Ε' Δημοτικό Σχολείο Αγλαντζιάς	425.000,00
5) Δημοτικό Σχολείο Φρενάρους	520.000,00
6) Δημοτικό Σχολείο Ψευδά (Ανεηκουστήρα)	43.300,00
	1.412.890,00
	=====

Ανεγέρσεις

1) Νηπιαγωγείο Λειβαδιών	237.340,00
2) ΚΕ' Νηπιαγωγείο Λεμεσού	169.700,00
	407.040,00
	=====

Επεκτάσεις

1) Δημοτικό και Νηπιαγωγείο Αρχαγγέλου	185.210,00
	185.210,00
	=====

Βελτιώσεις

1) Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Μάμμαρι (Αντισεισμ.)	172.117,00
2) Νηπιαγωγείο Ιδαλίου (Συντήρηση)	41.000,00
3) Α' Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Πέρα Χωρίου Νήσου	571.354,00
4) Α' Δημοτικό και Δημόσιο Νηπιαγωγείο Παλιομετόχου (Αντισεισμική)	664.000,00
	1.448.471,00
	=====

Έργα Αθλητικής Υποδομής

1) Δημοτικό Σχολείο Μενοίκου	49.476,00
2) Δημοτικό Σχολείο Λινόπετρας	74.000,00
3) Β' Δημοτικό Σχολείο Παλιομετόχου	129.600,00
4) Α' Δημοτικό Σχολείο Παλιοουριώτισσας	96.000,00
5) Β' Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας (Κλήρου)	190.000,00
6) Β' Δημοτικό Σχολείο Παλιοουριώτισσας	136.614,00
7) Δημοτικό Σχολείο Στρουμπιού	159.500,00
8) Γυμνάσιο Ύψωνα	234.600,00
9) Δημοτικό Σχολείο Μοσφιλωτής	133.300,00
10) Λύκειο Αγ. Γεωργίου Λακατάμειας	111.000,00
	1.314.090,00
	=====

Αίθουσες Πολλαπλής Χρήσης

1) ΙΘ' Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού	268.800,00
	268.800,00
	=====

Άλλα έργα

1) Ειδικό Σχολείο Απ. Βαρνάβα στο Λιοπέτρι	173.130,00
2) Σχολή Μισή Λεμύθου (Ενίσχυση – Αναβάθμιση)	398.637,00
3) Προκατασκευασμένες στο χώρο υγιεινής στις Κατασκηνώσεις Προδρόμου	19.600,00
4) Σχολή Κωφών στη Μακεδονίτισσα	33.600,00
	624.967,00
	=====